

DIZÁJN ÉS KORHANGULAT

Mivel foglalkozik egy társadalmilag elkötelezett dizájnér? Egyáltalán, hogyan jön képbe a dizájn mint társadalomformáló eszköz? Szalkai Dániel élete és karrierje az egyszerű magyarázat.

Magyarországon az első olyan márka, amelyet az autizmussal élők különleges világa ihletett, a Perceptual Thinkers. Debütáló kollekcióját csak pillanatok választják el az értékesítéstől. A projekt Szalkai Dániel diplomamunkájaként indult a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen pár évvel ezelőtt, idén tavasszal azonban már bárki megvásárolhatja a ruháit. A kollekció öltözékeinek megjelenése, formája az autizmussal élők öltözködéséből, érzékenységéből, öltözékhez való viszonyukból merítkezik. Ez azt jelenti, hogy például sokan közülük érzékeny

bőrűek, így nehezen viselik a belső varrásokat, erre gondolva Dani a kollégáival olyan ruhákat is tervezett, amelyeken a varrásokat finom francia varrással kívülre helyezték. Egyebekben azonban teljesen úgy fog működni, mint bármelyik divatmárka, negyedévente új kollekciókkal jelentkezve.

Ráadásul már együttműködésben is gondolkoznak hasonló profilú márkák tervezőivel. A kritikus kérdés persze az, hogy mennyire lesz majd rentábilis, hosszú évekig működőképes, hiszen árai túlmutatnak a fast fashion termékek keretein. „Van most egy

INFO

Szalkai Dániel

III. évad

Mentor: Dr. Czine Ágnes

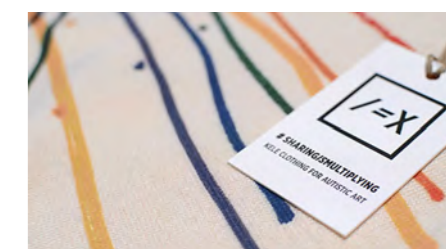
Bátyjáról ötévesen kiderült, hogy autista, szülei többedmagukkal létrehozták a Miskolci Autista Alapítványt, amely igyekszik kiszolgálni az autista emberek teljes értékű életre törekvését. Dániel, amint elkezdett önállóan gondolkodni dizájnereként, rögtön tudta, hogy saját eszközeit ennek a célnak a szolgálatába fogja állítani. Megálmodott az alapítványon belül egy műhelyt, amely közösséget, lehetőséget és munkát ad a sérült munkavállalóknak. A maacraft.org-ban tehetséges művészekkel, dizájnerekkel együtt készíthetnek gyakorlatilag luxus minőségű bútorokat, ékszereket, használati tárgyakat, ezeket aztán értékesítik.

olyan korhangulat, hogy ezek a társadalmi üzenetek valahogy könnyebben utat találnak szociális szinten kevésbé értelmezhető platformon, mint a dizájn, mert egyszerűen nyitottabbak a vásárlók – mondja Szalkai Dani. – Ha egy márkának van filozófiai háttere, és azonosulni tudnak vele, úgy érzik, pártolniuk kell. De az is lehet, hogy egyszerűen tetszik valakinek a kollekció, és csak később döbben rá a mögöttes tartalmára.”

Hivatást találni

A Perceptual Thinkers önálló társadalmi vállalkozásként fog működni, azonban a bevételei teljes összegéről a Miskolci Autista Alapítvány rendelkezik majd, hiszen ő a fenntartó. Szalkai Dani nagyon fontosnak tartja, hogy visszacsatoljanak ahhoz a közösséghez, ahonnan merítkeznek, akikkel bátyja, Bence is tartozik.

A bátyja ugyanis autista. Akkoriban, a 80-as évek végén újnak számított ez a jelenség, de a szülei a helyén kezelték, nem rej-

„Ha egy márkának van filozófiai háttere, és a vásárlók azonosulni tudnak vele, úgy érzik, pártolniuk kell.”

tőzködtek vele. Először a mikrokörnyezetükben hoztak változásokat, azután mertek nagyban gondolkodni, és sok hasonló családot összehoztak, szakmai ívet adtak a kezdeményezésüknek, majd lakóotthont építettek, és létrehozták az alapítványt.

MAACRAFT IS A SOCIAL DESIGN BRAND BASED ON PRODUCTS MADE BY PEOPLE LIVING WITH AUTISM.

OUR GOAL WAS TO CREATE A SIMPLE, MINIMAL VISUAL IDENTITY WITH A BADGE-LIKE LOGO INSPIRED BY THE GESTURES OF HANDICRAFT TECHNIQUES (EX. PLAITING). IN ORDER TO HIGHLIGHT THE NATURE OF THE PRODUCTS MADE BY WOOD, WILLOW, WOOL AND OTHER NATURAL ELEMENTS, WE ONLY USED BASIC AND PASTEL COLOUR TONES.

„Másnak furán hangozhat, hogy ez nekem normális volt, de nem az. Sőt gyerekként sokkal nyitottabbak vagyunk, sokkal könnyebben el tudjuk fogadni ezeket a helyzeteket. A személyiségfejlődésem szerves része volt az, hogy én hogyan viszonyulok ehhez a dologhoz. Amikor már elindult a szakmai karrierem, tudatosan vissza akartam adni vele valamit annak a közösségnek, amely rám ekkora hatással volt. Persze ki kellett találni, hogyan. De ma már ez teszi ki a szakmai életemet. Hivatássá nőtt” – vallja a dizájnér.

Munkát, örömet

Szalkai Dánielnek azonban nem újszerű a „vállalkozói lét”, hiszen öt éve működik az alapítvány keretein belül egy másik társadalmi vállalkozása, a Maacraft, amely tulajdonképpen nemcsak fenntartja magát, és támogatja az alapítványt, hanem olyan embereknek nyújt elfoglaltságot, munkát és örömet, akik soha még csak nem is álmodhattak erről. Öt év alatt egy közel húsztagú közösség megteremtette annak feltételeit, hogy megbízható, minőségi munkát végezve olyan piacra termeljen, amely abszolút a prémiumkategóriába tartozik. Van, aki fűszernövényekkel foglalataskodik, akad, aki bútorokat és lakáskiegészítőket készít a megrendelőknek.

A közösség élvezzi a munka minden előnyét: eljárnak a díjkiosztókra, vásárookra, megörülnek maguknak a tévében. Daniék lassan, apró lépésekben jutottak el odáig, hogy országshere ismerjék és keressék a termékeiket. Idén már ambassadort is választottak, Mautner Zsófiát, aki egyrészt profiljába vágó, azaz a gasztronómia világába tartozó termékek előállítását is bevezette, másrészt a vállalkozás médiabeli jelenlétét erősíti.

Az előbbiben nagy szerepe van dr. Czine Ágnes alkotmánybíróknak is, aki Dani mentora volt a La femme 50 tehetséges magyar fiatal programjában. A kapcsolatteremtésen túl a pályázati lehetőségek felkutatásában is segített az elmúlt fél évben. Egyfajta támogató „anyai háttértevékenységet” végez a mai napig, hiszen alkotmánybíróként elkötelezett az emberi jogok iránt.

Átfogó, átgondolt koncepció

Szalkai Dani 2017-ben apa is lett. Tehát most már nem csak társadalmilag elkötelezett aktivista, dizájnér és vállalkozó... Rengeteg munkát és időt emészt fel, hogy minden pozíciónak megfeleljen, de egy pillanatra sem bánja, hogy karrierje ebbe az irányba terelte őt. Annyi sikerélménnyel jár ugyanis, hogy minden részét élvezni csinálni.

Ráadásul az alkotói habitusát is ki tudja élni a márkateremtésben vagy épp a műhelyben, egy csomagolás vagy termék megtervezésénél. Szerinte a design thinkingre még egy kávézó megnyitására is szükség van. 2018-ban elvárás, hogy jól funkcionáljanak a termékeid, és átfogó, átgondolt koncepciód legyen, ami a logótól elkezdve a pincérek megjelenéséig mindenben vissza is köszön. „Szerencsésnek érzem magam, hiszen ha 10 évvel korábban visszarepülnék az időben, és akkor foglalkoznék ezzel, amikor ezek a topikok még egyáltalán nem voltak a köztudatban, nem biztos hogy ilyen népszerűek tudnánk lenni.”

Dubinyák Réka

3-SZOR IS MENTOR

S. Hegyi Lucia
iparművész, divattervező,
jelmeztervező

Pályafutásom kezdetén nagyon szerencsés voltam, mert rengeteg mentort kaptam. Hálás voltam, mert önzetlennül segítettek és tanítottak. Megfogadtam, hogy amikor sikeres divattervező leszek, én is segíteni fogom a fiatalabb generációt. A szakmai utánpótlás kérdése és a tehetségek támogatása pályám kezdete óta fontos szerepet tölt be az életemben, ezért örömmel vállaltam, hogy részt vegyek az 50 tehetséges magyar fiatal programban.

Úgy gondolom, az 50 tehetséges magyar fiatal program a mentorált igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével számos területen ad fejlődési lehetőséget a résztvevőknek. Ennek részeként egy nem feltétlenül ugyanazon területről érkező mentor és mentorált kooperációjának eredményeként új perspektívák nyílnak meg a mentorált előtt, erre a programban való részvétel nélkül nem feltétlenül lenne lehetősége.

A Luan by Lucia Divatház közel 30 éve az egyént és az emberi értékeket állítja középpontba, és ezt a hozzáállást követjük mentoráltjaink esetében is. Számunkra nemcsak az a fontos, hogy a közös munka során a mentorált szakmai téren fejlődjön, hanem hogy személyisége terén is. Holisztikus divatházként büszkék vagyunk a pártfogoltjaink személyiségében elért változásokra.